

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille H. van der Molen
Auteur Dhr. R. Kooijman
Telefoon 5114042 E-mail: rkooijman@haarlem.nl
SZW/BB Reg.nr. 2008/180630
Te kopiëren: Bijlage A
B & W-vergadering van 9 december 2008

Onderwerp

Eenmalige uitkering sociale minima 2008

DOEL: Besluiten

Betreft hier door het Rijk ter beschikking gestelde extra middelen voor armoedebestrijding. Overeenkomstig de wens van de Raad besluiten we de extra middelen voor dit doel aan te wenden middels bijgevoegd voorstel.

B&W

1. Het college besluit tot het vaststellen van de beleidsregels eenmalige uitkering sociale minima 2008
2. De kosten van het besluit bedragen € 400.000,- ten behoeve van de verstrekkingen eenmalige uitkering en € 100.000,- ten behoeve van de uitvoeringskosten minimabeleid ; de baten van het besluit bedragen € 500.000,-. Het besluit wordt gedekt uit de extra middelen voor armoedebestrijding die in de septembercirculaire 2008 via het gemeentefonds beschikbaar zijn gesteld.
3. Het college besluit dat er ten behoeve van een eventueel positief saldo een voorziening wordt getroffen bij de bestemming van het rekeningresultaat.
4. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht
5. Het besluit van het college wordt ter informatie gezonden aan de commissie

COLLEGE BESLUIT

Onderwerp: Eenmalige uitkering sociale minima 2008

Inleiding

Bij voorjaarsnota heeft de Tweede Kamer een amendement aangenomen waarmee 50 miljoen euro extra beschikbaar is gesteld voor de uitvoering van armoedebeleid. Het amendement is bedoeld om extra aandacht te besteden aan de financiële positie van mensen met de laagste inkomens. Via de gemeenten kan de groep met een inkomen tot maximaal 120% van het sociaal minimum dit jaar eenmalig financieel extra worden ondersteund.

De voorwaarden, waaronder de eenmalige uitkering wordt verstrekt, moet worden vastgelegd in een beleidsregel.

Besluitpunten college

1. Het college besluit tot het vaststellen van de beleidsregels eenmalige uitkering sociale minima 2008
2. De kosten van het besluit bedragen € 400.000,- ten behoeve van de verstrekkingen eenmalige uitkering en € 100.000,- ten behoeve van de uitvoeringskosten minimabeleid ; de baten van het besluit bedragen € 500.000,-. Het besluit wordt gedekt uit de extra middelen voor armoedebestrijding die in de septembercirculaire 2008 via het gemeentefonds beschikbaar zijn gesteld.
3. Het college besluit dat er ten behoeve van een eventueel positief saldo een voorziening wordt getroffen bij de bestemming van het rekeningresultaat.
4. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht
5. Het besluit van het college wordt ter informatie gezonden aan de commissie

Beoogd resultaat

Programmabegroting 2009-2013; programmadoelstelling 7.3, Werk en Inkomen, Minimabeleid: een adequaat minimabeleid bestaande uit individuele verstrekkingen en generieke voorzieningen voor hen die dat nodig hebben.

Door de inzet van de extra middelen vanuit het Rijk worden huishoudens met een minimuminkomen éénmalig financieel extra ondersteund. Per huishouden wordt een bedrag van € 50,- verstrekt.

Argumenten

Het voorstel past binnen het beleid om een effectief minimabeleid te voeren met een zo groot mogelijk bereik onder de doelgroep.

Zoals eerder al door de Raad in de nota Minimabeleid 2008-2010 is vastgesteld, heeft het onze voorkeur om de uitvoering van gemeentelijke minimaregelingen en dus ook deze eenmalige uitkering te koppelen aan de Haarlem Pas.

Wij willen dan ook van de gelegenheid gebruik maken om de HaarlemPas te ontwikkelen tot een volwaardig toetsingsinstrument en te komen tot een groter bereik van de HaarlemPas. Met het ontwikkelen van de HaarlemPas als toetsingsinstrument, betekent het dat houders van de pas op basis van inkomen en vermogen ook voor de overige minimaregelingen in aanmerking komt, evenals voor kortingsregelingen van instellingen en voorzieningen. De Haarlempas als

toetsinginstrument leidt dus tot een betere en snellere dienstverlening aan minima, omdat toegang tot de HaarlemPas automatisch leidt tot toegang tot de andere voorzieningen zonder aparte uitgebreide aanvraagprocedures. Tevens bouwen wij met de HaarlemPas een bronbestand op van waaruit de minima kunnen worden aangeschreven. Tot slot wordt hiermee de uitvoering van alle minimaregelingen ook voor de gemeente eenvoudiger.

Om voor deze omvangrijke operatie alle minima te bereiken, het bereik van de Haarlem Pas te vergroten én de HaarlemPas verder te ontwikkelen tot volwaardig en eenmalig toetsingsinstrument voor alle minimaregelingen, stellen wij voor eenmalig € 100.000 uitvoeringskosten te reserveren uit de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen.

Financiële paragraaf

Het Rijk heeft in de septembercircularie 2008 via het gemeentefonds extra middelen voor armoedebestrijding beschikbaar gesteld. Voor Haarlem is een bedrag van € 500.000,- toegekend. Het betreft hier een incidenteel bedrag.

We ramen het bereik op circa 8000 huishoudens. Het totaal bedrag aan verstrekkingen komt daarmee op € 50,- x 8000 = € 400.000,-. Vanwege een brede inzet van communicatiemiddelen door zowel het Rijk als de gemeente wordt naar verwachting een groot gedeelte van de doelgroep bereikt. Indien het budget niet toereikend is brengen wij de meerkosten ten laste van het budget bijzondere bijstand.

Aangezien de eenmalige uitkering tot en met 31 januari 2009 kan worden aangevraagd, nemen wij het restantbedrag van € 400.000,- als overlopende passiva mee naar 2009.

Het Rijk verstrekt geen vergoeding voor de uitvoeringskosten van deze regeling. Wij zetten het restantbedrag van de ter beschikbare middelen ad € 100.000,- in voor het uitvoering van de regeling eenmalige uitkering in het bijzonder en voor het verbeteren van het administratieve proces minimaregelingen in het algemeen door middel van het ontwikkelen van de HaarlemPas als volwaardig toetsingsinstrument.

Communicatie

De Beleidsadviescommissie is op de hoogte gesteld van de beleidsregels 'Eenmalige uitkering sociale minima 2008'. Zij heeft mondeling advies uitgebracht over deze nota. De BAC plaatst haar vraagtekens bij de korte periode die is vastgesteld, waarbinnen de eenmalige uitkering kan worden aangevraagd, te weten tot en met 31 januari 2009. Verder is de BAC akkoord met de nota.

Kanttekeningen

Er zijn geen kanttekeningen.

Uitvoering

Communicatie

De gemeente is verantwoordelijk voor de communicatie richting de doelgroep. Binnen bestaande kanalen

Het ministerie van SZW zal de gemeente hierin ondersteunen. Hierbij moet gedacht worden aan radiospots en aankondigingen in landelijke dagbladen, alsmede het

verstrekken van flyers. In de communicatie zal zoveel mogelijk verwezen worden naar de gemeente voor meer informatie over de regeling.

Wij stellen de doelgroep via de gebruikelijke kanalen op de hoogte van deze eenmalige uitkering (nieuwsbrief en minimagids). Daarnaast verzenden wij een persbericht.

Bijlagen

Bijlage A; beleidsregels eenmalige uitkering sociale minima 2008

Het college van burgemeester en wethouders

Beleidsregels eenmalige uitkering sociale minima 2008 gemeente Haarlem

Grondslag

- Artikel 35 Wet werk en bijstand
- Amendement Tang/Spekman (TK 31 474 XV, nr. 10)
- Brief van de staatssecretaris van Sociale zaken en werkgelegenheid aan de Tweede Kamer d.d. 9 oktober 2008, kenmerk W&B/B&K/08/27273

Doelgroep

Belanghebbenden met een inkomen van maximaal 120% van de voor hen toepasselijke bijstandsnorm en zonder in aanmerking te nemen vermogen als bedoeld in artikel 34 van de Wet werk en bijstand. De hier bedoelde bijstandsnorm is de norm bedoeld in artikel 5 onderdeel c van de Wet werk en bijstand.

Hoogte uitkering

De hoogte van de eenmalige onbelaste uitkering bedraagt € 50,-. Dit bedrag wordt niet aangemerkt als inkomen. Daarmee valt het niet onder de middelen bedoeld in artikel 31 van de WWB.

Peildatum

Als peildatum voor de beoordeling van het recht op de eenmalige uitkering geldt het kalenderjaar 2008 bij verstrekkingen ambtshalve. Als peildatum bij individuele aanvraag geldt de datum van inname van de aanvraag.

Aanvraag

- de eenmalige uitkering wordt ambtshalve verstrekt aan die belanghebbenden waarvan bij de gemeente bekend is dat zij naar verwachting een inkomen hebben onder de 120% van de bijstandsnorm. Onder deze groep valt in ieder geval elk huishouden dat in het bezit is van een Haarlempas 2008.
- de overige belanghebbenden vragen de eenmalige uitkering aan via een door college van B en W vast te stellen aanvraagformulier. Aanvragen kunnen worden ingediend tot en met 31 januari 2009.

Uitsluiting

Er is geen sprake van recht op de eenmalige uitkering indien één van de belanghebbenden op de peildatum, datum van aanvraag, een opleiding volgt als bedoeld in de WTOS, dan wel een studie volgt als genoemd in de WSF 2000.

Slotbepaling

Onverminderd het bovengestelde, is de WWB van toepassing.

Het college van burgemeester en wethouders,
Aldus vastgesteld op

De burgemeester
Mr. B.B. Schneiders

De gemeentesecretaris
Drs. W.J. Sleddering

Datum:

Plaats: Haarlem

Toelichting beleidsregels eenmalige uitkering sociale minima 2008

Algemeen

Bij voorjaarsnota heeft de Tweede Kamer het amendement Tang/Spekman (TK 31 474 XV, nr. 10) aangenomen waarmee 50 miljoen euro extra beschikbaar is gesteld voor de uitvoering van armoedebeleid. Het amendement is bedoeld om extra aandacht te besteden aan de financiële positie van mensen met de laagste inkomens. Beoogd is om via de gemeenten de groep met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum extra financieel te ondersteunen.

De gemeenten krijgen de financiële middelen ter compensatie van de te verstrekken ondersteuning via een zogenaamde decentralisatie-uitkering (circulaire Gemeentefonds, 19 september 2008). Als verdeelsleutel voor de uitkering geldt het aantal huishoudens met een inkomen onder 120% van het sociaal minimum.

Uitvoering

Uit de meest recente CBS-cijfers blijkt dat in 2005 bijna één miljoen huishoudens een inkomen had tot en met 120% van het sociaal minimum. Dat betekent dat er, gegeven het bedrag van 50 miljoen euro, per huishouden een bedrag beschikbaar is van 50 euro. Het is aan de gemeenten om ervoor te zorgen dat dit bij de doelgroep terecht komt. Gemeenten kennen al een groot deel van deze groep vanwege hun reguliere minimabeleid. Om de administratieve lasten zo laag mogelijk te houden kan aan deze groep (in ieder geval de WWB-gerechtigden, maar mogelijk ook anderen) het bedrag ambtshalve verstrekt worden.

De bij de gemeenten nog onbekende doelgroep, die kan bestaan uit werknemers, zelfstandigen en uitkeringsgerechtigden anders dan WWB'ers, kan een aanvraag indienen bij hun gemeente. Ondanks dat het hier geen reguliere klanten van de gemeente betreft, komen ze toch vaak in aanmerking voor inkomensondersteunende regelingen zoals bijzondere bijstand of een minimapas.

Grondslag

Als wettelijke grondslag geldt artikel 35 WWB. Eenmalig wordt afgeweken van het daarin vervatte uitgangspunt dat geen categoriale aanvullende inkomensondersteuning plaatsvindt, om zo de uitvoering van het amendement mogelijk te maken. De Inspectie Werk en Inkomen is hiervan in kennis gesteld, zodat hiermee bij de toezichtsactiviteiten rekening kan worden gehouden. Het is echter van belang dat de gemeente bij het gebruik maken van deze eenmalige mogelijkheid niet afwijkt van de randvoorwaarden die besloten liggen in het amendement. Het past niet binnen het financiële kader van het amendement om een hoger bedrag dan 50 euro te verstrekken of om de groep van rechthebbenden uit te breiden boven 120% van het sociaal minimum. De relatie met artikel 35 houdt tevens in dat het College voor de verstrekking van het bedrag van € 50,- beleidsregels dient op te stellen.

Artikelsgewijze toelichting

Grondslag

Aangezien artikel 35 van de WWB alleen geen formele grondslag kan bieden in verband met het verbod op categorale verstrekking, wordt tevens als grondslag vermeld het amendement Tang/Spekman en de brief van de staatssecretaris van Sociale zaken en werkgelegenheid van 9 oktober 2008 waarin de Tweede Kamer over de eenmalige uitkering wordt geïnformeerd.

Doelgroep

Uitgaande van het amendement bestaat de kring van rechthebbenden uit huishoudens met een inkomen van maximaal 120% van de voor hen toepasselijke bijstandsnorm en zonder in aanmerking te nemen vermogen.

Voor het inkomen geldt het percentage van de voor de betrokkene toepasselijke bijstandsnorm. Voor werkenden zal gekeken moeten worden naar het inkomen, afgezet tegen de persoonlijke situatie (alleenstaand, alleenstaande ouder, gehuwden).

De keuze om studenten al dan niet tot de groep van rechthebbenden te laten behoren, is aan de gemeente. Het ligt in de rede dat de gemeente aansluit bij haar reguliere minimabeleid.

Zoals in de algemene toelichting is gesteld wordt eenmalig toegestaan dat afgeweken wordt van het verbod op categorale verstrekkingen, mits de verstrekking wordt gedaan binnen de kaders die het amendement aangeeft. Een grotere kring van rechthebbenden door een hogere inkomensgrens past daar niet in.

Hoogte uitkering

De hoogte van de eenmalige uitkering bedraagt € 50,-. Dit bedrag is de uitkomst van de breuk: het beschikbare bedrag (€ 50 miljoen) : het aantal personen met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum. Gemeenten zouden kunnen kiezen voor een lager bedrag, waarbij opgemerkt wordt dat dit niet in de geest is van het amendement. Zoals in de algemene toelichting is gesteld wordt eenmalig toegestaan dat afgeweken wordt van het verbod op categorale verstrekkingen, mits de verstrekking wordt gedaan binnen de kaders die het amendement aangeeft. Een hoger bedrag past daar niet in.

Doordat de uitkering niet wordt aangemerkt als inkomen, telt het ook niet mee bij de vaststelling van o.m. zorg- en huurtoeslag.